

MD 3006, or. Ungheni, str. Națională 10/1,
tel. (0236)2-30-70, 2-33-54, fax 2-33-54
www.jun.justice.md
email: jun@justice.md

MD-3006, г.Унгены, ул. Националэ 10/1,
Тел (0236)2-30 -70,2-33-54, факс2 -33 -54
www.jun.justice.md
email: jun@justice.md

Curtea Constituțională
Mun. Chișinău str. Al. Lăpușeanu 28

În procedura Judecătorei Ungheni, judecător Ulinici Mihail, se află spre examinare contestația înaintată de către Racu Andrei împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei nr. MAI06 098672 din 04 decembrie 2023, întocmit în temeiul art. 236 alin. (1) Cod contravențional, de către reprezentantul autorității din care face parte agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică, Ivanov Ivan, prin care i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 12 (doisprezece) unități convenționale, ce constituie suma de 600 (șase sute) lei și 3 (trei) puncte de penalizare.

Petiționarul Racu Andrei a înaintat în instanța de judecată sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, privind sesizarea Curții constituționale despre verificarea constituționalității textului legal prevăzut la art. 455 alin. (2) Cod contravențional și anume: „Absența agentului constatator sau, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale”.

La data de 03 mai 2024 a fost admisă sesizarea depusă de petiționarul Racu Andrei și dispusă sesizarea Curții Constituționale cu privire la realizarea controlului constituționalității prevederilor art. 455 alin.(2) Cod contravențional.

Astfel, judecătoria Ungheni vă expediază spre informare și examinare sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe (15 file) și copia încheierii din 03 mai 2024.

Anexă:

- Sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate (15 file);
- Copia încheierii nr. 5r-36/2024 din 03 mai 2024 (2 file).

Judecător

Ulinici Mihail

Executor: E. Stiopca

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate:

A.1. Persoană fizică

1. Nume: Racu

2. Prenume: Andrei

5. Reprezentant: -

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

1. În procedura Judecătorei Ungheni (sediul Central), judecător Mihai Ulinici, se află în examinare cauza contravențională pe marginea contestației depuse de Racu Andrei împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, întocmit lui Racu Andrei în baza art. 236 alin (1) din Cod contravențional de către agentul constator din cadrul INSP al IGP Ivanov Ivan și a deciziei acestuia de sancționare a lui Racu Andrei.
2. În cadrul ședinței de judecată, președintele ședinței a pus problema de examinare a cauzei în lipsa agentului constator, care a fost legal citat și nu s-a prezentat în ședință de judecată.
3. Contestatarul Racu Andrei a obiectat și, făcând trimitere la prevederile art. 455 alin (2) din Cod contravențional, a menționat că prezența agentului constator la ședința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie.
4. Totodată, președintele ședinței, judecătorul Mihai Ulinici, a dispus examinarea cauzei în lipsa agentului constator, făcând trimitere la sintagma dedusă controlului constituționalității, prevăzută la același art. 455 alin (2) din Cod contravențional, conform căreia *„Absența agentului constator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale”*.
5. Aceste circumstanțe fac textul de lege menționat la art. 455 alin (2) din Cod contravențional contradictoriu, incert și imprivizibil și totodată, care încalcă dreptul contestatarului la un proces echitabil.

C. Obiectul sesizării

6. Obiect al prezentei sesizări la Curtea Constituțională îl constituie controlul constituționalității sintagmei *„Absența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale”*, prevăzută la art. 455 alin (2) din Cod contravențional al RM, prevederi legale, care, pe de o parte, se contrazic cu sintagma *„Prezența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la ședința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie”*, prevăzută la același art. 455 alin (2) din Cod contravențional al RM, iar pe de altă parte nu explică cine susține învinuirea în procesul contravențional, îngrădește posibilitatea contestatarului de a înțelege de ce este învinuit, de a pune întrebări pe marginea învinuirii aduse și a primi explicații în acest sens și îl lipsește de posibilitatea de a se apăra efectiv.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

8. Noi, în calitate de autorii ai sesizării, susținem că textul legal supus controlului constituționalității este incert și imprevizibil, or din textul citat nu este clar dacă pînă la urmă este sau nu este obligatorie prezența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la ședința de judecare a cauzei contravenționale.
9. Urmare a celor menționate, autorii sesizării atrag atenția instanței de contencios constituțional că norma dedusă controlului nu este suficient de clară și completă, este lipsită de accesibilitate și previzibilitate, nu stabilește clar locul și rolul agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, în cadrul procesului de judecare a cauzei contravenționale și nu este clar este sau nu obligatorie prezența acestuia la ședința de judecare a cauzei contravenționale și, respectiv, încalcă implicit drepturile garantate de articolul 1 aliniatul (3), articolul 23 aliniatul (2) din Constituție.
10. Totodată sintagma legală, constituționalitatea căreia urmează a fi verificată, transformă procesul de judecată contravențional în unul formal, lipsit de contradictorialitate, unde nu agentul constatator ar trebui să susțină poziția părții învinuirii și unde contestatarul ar trebui să beneficieze de dreptul său de a fi prezumat nevinovat, ci, invers, acesta din urmă urmează să dovedească nevinovăția sa, uneori avînd la dosar niște documente truate sau cu proveniență neclară, prin ce se încalcă caracterul echitabil al procesului contravențional și caracterul efectiv al remedului adresării în instanța de contencios contravențional, prin ce se violează prevederile articolului 20, articolului 21 și articolului 26 aliniat (2) din Constituție, iar prin prisma principiilor constituționale din blocul de constituționalitate, articolul 6 și articolul 13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.
11. Totodată, prin încălcarea prevederilor articolului 20 și articolului 21 din Constituție, are loc o violare a prevederilor articolul 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție, fapt inadmisibil într-o societate cu adevărat democratică.
12. Deci, articolul 1 aliniatul (3) din Constituție prevede că *„Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate”*.
13. Prin „stat de drept”, doctrina constituțională desemnează „un sistem de drept cu norme juridice suficient de precise pentru a putea fi aplicabile, care să permită

o orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitrar și să poată fi verificată conformitatea aplicării lor cu norme de referință.

14. Urmare a celor menționate supra, autorii sesizării, având în vedere că invocă faptul că prevederile normative supuse controlului constituțional nu sunt unele explicite, accesibile și previzibile, este evidentă aplicabilitatea și incidența articolului 1 aliniatul (3), articolului 20, articolului 21 și articolului 26 aliniat (2) din Constituție și articolului 6 și articolului 13 din CoEDO la controlul constituționalității articolului 455 alin (2) din Cod contravențional al RM.
15. La fel, articolul 54 la aliniatul (1) din Constituție prevede că *„În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului”*, iar la aliniatul (3) prevede că *„Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24”*.
16. Ingerința în aceste drepturi garantate de Constituție are loc prin intermediul prevederilor legale menționate mai sus și se rezumă la aceea că prevederile articolului 455 alin (2) din Cod contravențional al RM nu stabilesc clar dacă, pînă la urmă, este sau nu este obligatorie prezența agentului constator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la ședința de judecare a cauzei contravenționale și în ce măsură persoana în privința căreia a fost pornit un proces contravențional și întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție are posibilitatea de a înțalege de ce este învinuit și de a se apăra prin mijloacele legale prevăzute.
17. În astfel de circumstanțe, este evidentă ingerința sintagmei *„Absența agentului constator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale”*, prevăzută la art. 455 alin (2) din Cod contravențional al RM, în drepturile garantate de articolul 1 aliniatul (3), articolul 20, articolul 21, articolul 26 aliniatul (2) și articolul 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție, articolul 6 și articolul 13 din CoEDO.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

18. Autorul sesizării consideră că prin prevederile articolului 455 alin (2) din Cod contravențional al RM, legiuitorul a încălcat flagrant principiul preeminenței dreptului și securității juridice, principii fundamentale ale unui stat de drept.
19. Astfel, articolul 1 aliniatul (3) din Constituție prevede că Republica Moldova este un stat de drept.
20. Prin „stat de drept”, doctrina constituțională desemnează „un sistem juridic prezentând următoarele proprietăți – formularea unor norme juridice suficient de precise pentru a putea fi aplicabile, care să permită o orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitrar și să poată fi verificată conformitatea aplicării lor cu norme de referință, iar procedurile să permită controlul efectiv al conformității normelor aplicate cu cele de rang superior” (controlul de constituționalitate).
21. Statul de drept, astfel definit, presupune o structura clară și bine articulată a ierarhiei normelor, printr-o încadrare determinată precis a lor în ordinea constituțională, prin legi precise și care prevăd limitele exacte ale acțiunii pentru organele de execuție, cu jurisdicții competente de control a conformității normelor individuale și generale, s.a.
22. Așadar, constituționalismul garantează ideea de stat de drept, întrucât integrează, în general, ordinea statului de drept, afirmă supremația Constituției și respectarea drepturilor fundamentale, generalizează controlul jurisdicțional al aplicării lor efective și concrete, ceea ce ilustrează, în mod expresiv, preeminența dreptului în raport cu cele două mari dimensiuni – democrația și respectarea drepturilor fundamentale ale omului.
23. Securitatea juridică este unul din principiile fundamentale ale „statului de drept”. Conceptul de securitate juridică are o accepțiune strict formală, relevantă în doctrina constituțională, desemnând acea „proprietate a unui sistem juridic de a institui pentru toți destinatarii un cadru normativ relativ determinat care să permită o orientare precisă și clară a acestora la un moment dat”.
24. „Securitatea juridică” nu comportă nici o garanție relativă la stabilitatea unui anumit conținut normativ, ci implica obligația ca normele să fie aplicate și modificate de o manieră explicită, accesibilă și previzibilă.
25. Astfel, prevederile articolului 455 alin (2) din Cod contravențional al RM, nu sunt norme juridice suficient de clare, complete și precise pentru a putea fi aplicabile, sunt lipsite de accesibilitate și previzibilitate, care să permită o orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitrar, iar conținutul acestora este incert, încălcă egalitatea părților în cadrul procesului

contravențional, lipsesc persoana împotriva căreia a fost pornit un proces contravențional și partea apărării de anumite oportunități procesuale, de anumite mijloace de probă și de anumite etape procesuale, încalcă caracterul echitabil al procesului contravențional și caracterul efectiv al remediuului adresării cu contestație împotriva deciziei agentului constatator și a procesului-verbal cu privire la contravenție.

26. Curtea Constituțională menționează, în hotărîrea sa, că principiul certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept, consfințit prin articolul 1 aliniatul (3) din Constituție. Așadar, asigurarea și respectarea principiului certitudinii juridice obligă statul să edicteze într-o manieră previzibilă normele adoptate (HCC nr. 2 din 30 ianuarie 2018, § 51).
27. Totodată, conform jurisprudenței constatăte a CoEDO, incertitudinea juridică este de natură a reduce încrederea justițiabililor în justiție și contravine principiului securității raporturilor juridice ca element esențial al preeminenței dreptului.
28. Autorul sesizării consideră că prevederile articolului 455 alin (2) din Cod contravențional al RM nu sunt calitative, iar exigențele preeminenței dreptului presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 aliniatul (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, previzibile și clare.
29. Condiția previzibilității este îndeplinită atunci când persoana poate – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40).
30. Totodată, pentru ca legea să îndeplinească exigența previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii discreționare a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a-i oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, §66; *v. Malta*, 28 august 2018, § 50-52).
31. O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61).

32. La elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, *i.e.*: accesibilitatea și previzibilitatea. În particular, textul legislativ trebuie să corespundă principiului coerenței.
33. Astfel, legea trebuie să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, care generează incertitudine și insecuritate juridică. În procesul de legiferare este interzisă instituirea acelorași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative (HCC nr. 2 din 30 ianuarie 2018, § 45).
34. Prin urmare, se reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.
35. În aceste circumstanțe, autorul sesizării atrage atenția că prevederile legale contestate nu sunt redactate cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, modul de aplicare și consecințele care pot apărea din acestea. Prin urmare, prevederile contestate induc incertitudine juridică, fiind astfel contrare și articolului 1 aliniat (3) și articolului 23 aliniat (2) din Constituție.
36. Autorul sesizării mai consideră că textul legal contestat atentează la egalitatea oportunităților procesuale a părții apărării cu partea acuzării într-un proces contravențional și la capacitatea părții apărării de a administra probele care le consideră oportune în vederea dezvinovățirii sale, inclusiv documentele lipsă la dosar, răspunsurile date de agentul constatator în ședință de judecată pe marginea unor probleme ridicate de partea apărării, poziția și premisele ce au stat la baza deciziei agentului constatator etc. Acest efect face arbitrară administrarea unor probe la dosar, circumstanțe care limitează posibilitățile părții apărării.
37. Autorul sesizării atrage atenția instanței de contencios constituțional că adoptarea articolului 455 alin (2) din Cod contravențional al RM, în forma actuală, suprimă și diminuează drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, inclusiv ale autorului sesizării, cum ar fi drepturile fundamentale protejate de articolul 1 aliniatul (3), articolul 20, articolul 21, articolul 23 aliniatul (2) și articolul 26 din Constituție, prin ce se încalcă prevederile articolului 54 aliniatul (1) din Constituție și totodată, prin prisma prevederilor aliniatului (3) al aceluiași articol, conform cărora nu sunt aplicabile excepțiile de restrângere a drepturilor proclamate în articolele 20-24

din Constituție, s-a încălcat și prevederile articolului 54 aliniatul (3) din Constituție.

38. În concluzia celor menționate, cu certitudine, se desprinde faptul că textul *„Absența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale”*, prevăzut la art. 455 alin (2) din Cod contravențional al RM, se contrazice cu sintagma *„Prezența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la ședința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie”*, prevăzută la același art. 455 alin (2) din Cod contravențional al RM și nu sunt norme juridice suficient de clare, complete și precise pentru a putea fi aplicabile, sunt lipsite de previzibilitate, care să permită o orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitrar, iar conținutul acestora este incert și încalcă egalitatea părților în cadrul procesului contravențional, lipsesc persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional și partea apărării de anumite oportunități procesuale, de anumite mijloace de probă și de anumite etape procesuale, încalcă caracterul echitabil al procesului contravențional și caracterul efectiv al remediului adresării cu contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator, ceea ce face norma legală drept una neconstituțională, care contravine flagrant articolului 1 aliniatul (3), articolului 20, articolului 21, articolului 23 aliniatul (2), articolului 26 aliniatul (2) și articolului 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție și a articolului 6 și articolului 13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.
39. Urmare a celor expuse mai sus, autorul prezentei sesizări solicită respectuos Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității textului legal *„Absența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale”*, prevăzut la art. 455 alin (2) din Cod contravențional al RM, prin raportare la prevederile articolului 1 aliniatul (3), articolului 20, articolului 21, articolului 23 aliniatul (2), articolului 26 aliniatul (2) și articolului 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție și a articolului 6 și articolului 13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

F. Lista documentelor relevante

- Dosarul contravențional cu toate actele anexate.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Eu, Andrei Racu, autorul excepției de neconstituționalitate, declar pe propria mea onoare că informațiile prezentate Curții Constituționale sunt veridice, sub ce și semnez.

Cu deosebit respect,

05 aprilie 2024

Andrei Racu

ÎNCHEIERE

03 mai 2024

mun. Ungheni

Judecătoria Ungheni

Instanța compusă din :

Președintele ședinței, judecător

Mihail Ulinici

Judecător

Grefier

Steopca Elvira

Cu participarea:

Petiționarului

Racu Andrei

Agentului constatator

Ivanov Ivan

a examinat în ședință de judecată publică, în limba de stat, sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de Andrei Racu, privind sesizarea Curții Constituționale despre verificarea constituționalității textului legal prevăzut la art. 455 alin. (2) Cod contravențional și anume: „Absența agentului constatator sau, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale”, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (3), art. 20, art. 21, art. 23 alin. (2), art. 26 alin. (2) și art. 54, alin. (1) - (3) din Constituția R. Moldova și art. 6, art. 13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale,

c o n s t a t ă :

1. In procedura judecătorei Ungheni se află spre examinarea contestației depuse de Racu Andrei, împotriva procesului - verbal cu nr. MAI 06 098672 întocmit pe indicele contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional și a deciziei agentului constatator din data de 04 decembrie 2023, prin care a fost sancționat contravențional cu amendă în mărime de 12 (douăsprezece) unități convenționale, ce constituie suma de 600 (șase sute) lei, cu aplicarea sancțiunii complimentare sub formă de 3 (trei) puncte de penalizare..

2. In ședință de judecată Racu Andrei, a susținut cererea înaintată cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului legal prevăzut la art. 455 alin (2) Cod contravențional și anume: „Absența agentului constatator sau, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedica judecarea cauzei contravenționale ”, ”, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (3), art. 20, art. 21, art. 23 alin. (2), art. 26 alin. (2) și art. 54, alin. (1) - (3) din Constituția R. Moldova și art. 6, art. 13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Totodată petiționarul Racu Andrei a insistat ca cererea înaintată cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului legal prevăzut la art. 455 alin (2) Cod contravențional să fie admisă, cu toate că așa cerere analogică pe altă cauză contravențională se află spre examinare la Curtea Constituțională și că agentul constatator care este prezent în ședințele de judecată, invocând faptul că în continuare agentul poate să nu se prezinte, iar cererile vor fi conexe.

3. Agentul constatator Ivanov Ivan in cadrul ședință de judecată a lăsat examinarea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului legal prevăzut la art. 455 alin (2) Cod contravențional la atitudinea instanței de judecată.

4. *Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată*

consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea depusă de către petiționarul Racu Andrei,, din următoarele considerente.

5. Potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

6. În conformitate cu **art. 342 Cod de procedură penală**, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată.

I. Cererile sau demersurile formulate se soluționează de către instanță după audierea opiniilor celorlalte părți asupra cerințelor înaintate.

8. La fel se reține că, conform **art. 7 alin. (3) și (6) Cod de procedură penală** „, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora, iar Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

9. **Articolul 7 alin. (3¹) Cod de procedură penală**, prevede că , ”La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. (32) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă”.

10. **Conform Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016**, pentru interpretarea art. 135 alin. (1), lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantului acestuia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

11. Înalta Curte a statuat că, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

12. Totodată, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării s-au asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepție este ridicată de către una din părți s-au reprezentantul acesteia, s-au indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

13. Având în vedere circumstanțele descrise, instanța de judecată, ținând cont de faptul, că obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția

Republicii Moldova, iar excepția de neconstituționalitate fiind ridicată de petiționarul Racu Andrei, prevederile contestate urmează a fi aplicabile la soluționarea cauzei, și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior, referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea înaintată

(2) Prin urmare, constatând că orice instanță de judecată este chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale, instanța admite sesizarea privind excepția de neconstituționalitate depusă de Andrei Racu, privind sesizarea Curții Constituționale despre verificarea constituționalității textului legal prevăzut la art. 455 alin. (2) Cod contravențional și anume: „Absența agentului constator sau, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale”, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (3), art. 20, art. 21, art. 23, alin (2), art. 26 alin. (2) și art. 54, alin. (1) - (3) din Constituția R. Moldova și art. 6, art. 13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

In conformitate cu prevederile art. 7 Cod de procedură penală, art. 135 din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată,-

DISPUNE

Se admite sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de petiționarul Andrei Racu, privind sesizarea Curții Constituționale despre verificarea constituționalității textului legal prevăzut la art. 455 alin (2) Cod contravențional și anume: „Absența agentului constator sau, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale”, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (3), art. 20, art. 21, art. 23, alin (2), art. 26 alin. (2) și art. 54, alin. (1) - (3) din Constituția R. Moldova și art. 6, art. 13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității prevederilor art. 455 alin (2) Cod contravențional și anume: „Absența agentului constator sau, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale”.

Se expediază în adresa Curții Constituționale prezenta încheiere și excepția de neconstituționalitate anexă (15 file).

Incheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Judecătorul

Mihail Ulinici